ΞΕΝΑ ΔΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ PAUL GINISTY

Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

ΣΤΗ μεσαία τάξι γίνοντσι σκοτεινὰ θυσίαι καὶ ἡρωϊσμοὶ ποὺ μοιάζουν μὲ τὶς ἐπικὲς αὐτοπαρνήσεις. Μοῦ διηγηθήκανε κάποτε σχετικῶς αὐτὴ τὴν ἱστορία, ποὺ μοῦ φάνηκε ἀληθινὰ συγκινητική, καὶ δὲν ἀλλάζω τώρα ποὺ σᾶς τὴν γράφω, παρὰ μονάχα τὰ ὀνόματα γιὰ νὰ μὴν ἐκθέσω ὁλοὸ οἰκογένειες.

Κι' ἡ ἱστορία αὐτὴ ἀρχίζει σὰν ὅλες τὶς ἄλλες. Ἕνας νέος ἀγαποῦσε μιὰ νέα καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν παντρευτῆ, ὄχι πῶς ὑπῆρχαν οἰκογενειακὲς ἐχθρες μεταξύ τους, οὔτε ὑποσανάλογες περιουσίες. Τὸν νέον τὸν ἐκτιμοῦσε καὶ τὸν ἀγαποῦσε πολὺ ὁ πατέρας τῆς νέας. Οἱ νέοι βλεπόντανε συχνά, ὅσο θέλανε, μὰ ἦσαν πολὺ δυστυχεῖς. Ἐκεῖνος ὀνομαζότανε Πέτρος, κι' ἐκείνη Λουΐζα.

Ἦσαν ποῶτα ξαδέρφια, καὶ κατὰ κακή τους τύχη ὁ πατέρας τῆς νέας ἦταν γιατρὸς καταγινόμενος ἰδιαιτέρως στὸ ζήτημα τῶν γάμων μεταξὺ στενῶν συγγενῶν, καὶ εἶχε σχετικῶς τὶς πειὸ ἐπίμονες προλήψεις. Ἀπέκτησε φήμη γιὰ τὴν ἐργασία του αὐτή, γιατὶ εἶχε μαζέψει τὰ πιὸ τρομερὰ παραδείγματα γιὰ τὶς συνέπειες τέτοιων γάμων, χωρὶς νὰ παραδέχεται καὶ τὶς ἐξαιρέσεις.

Δὲν γιάτρευε τὸ παραμικρὸ σπυρὶ ἑνὸς πελάτου του ἂν δὲν τὸν ρωτοῦσε γιὰ τὰ προγονικά του. Εὕρισκε πάντοτε νέα ἐπιχειρήματα καὶ ἔστελνε ὑπόμνημα στὴν Ἰατρικὴ Ἀκαδημία, καὶ τῆς παρουσίαζε διάφορα μικρὰ τέρατα ποὺ εἶχαν γεννηθεῖ ἀπὸ γονικὰ στενῆς συγγενείας.

Στὸν δρόμο σὰν ἀπαντοῦσε κανένα τυφλὸ ἢ παραλυτικὸ δὲν τοῦδινε ἐλεημοσύνη προτοῦ τὸν ἐξετάσῃ γιὰ τὸ γάμο του, καὶ τὸ συγγενολόγι του.

Ἐπειδὴ ἦταν πλούσιος καὶ ξώδευε πολλὰ χάριν τῆς ἐπιστήμης εἶχεν ἐπιβληθῆ ἀπολύτως.

Ὕστερα ἀπ'ὅλα αὐτὰ ὁ γιατρὸς ἦταν πολὺ φυσικὸ ν' ἀρνῆται νὰ παντρευτοῦν δύο πρῶτα ξ. δέρφια, ὅσο κι' ἂν τὸν παρακαλοῦσε ἡ μάννα τοῦ Πέτρου, ἡ χήρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ γιατροῦ.

—Αὐτὰ τὰ παιδιὰ ἀγαπιοῦνται. τοῦ ἔλεγε, τὸν γυιό μου τόν γνωρίζετε σὰν κι'ἐμένα· ἀφήσετέ τους νὰ ζήσουν εὐτυχεῖς.

— Ἀκοῦστε,ἀδερφή μου,ἀπαντοῦσε ὁ γιατρός. Ὁ Πέτρος εἶνε ὁρισμένως ὁ γαμπρὸς ποὺ θὰ ὀνειρευόμουνα γιὰ τὴν κόρη μου, μὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ συνοικέσιο, γιατὶ εἶνε στενοὶ συγγενεῖς. Ἀφοῦ ἐγὼ καταχρίνω τοὺς τέτοιους γάμους, πῶς θέλετε νὰ δώσω τὸ κακὸ παράδειγμα;

»Λυποῦμαι πολὺ βλέποντας καὶ τοὺς δυὸ νέους λυπημένους, μὰ δὲν μπορῶ ν' ἀρνηθῶ τὶς ἀρχές μου.

Ἡ κυρία Ντυμπουὰ ἦταν χήρα πρὸ πολλοῦ καιροῦ. Ἂν ζοῦσε ὁ ἄντρας της ἴσως νὰ ἔπειθε αὐτὸς τὸν ἀδερφό του, μὰ αὐτὴ δὲν εἶχε τὴν δύναμι νὰ ἐπιβληθῆ στὴ θέλησι τοῦ γιατροῦ. Ὁ γιατρὸς σεβότανε τὴν νύφη του γιὰ τὴν τιμιότητα της. Μὰ στὸ τὸ τέλος τὴν παρακάλεσε νὰ μὴ τοῦ ξαναμάνῃ λόγο γιὰ τὸ γάμο αὐτό.

Ἡ δυστυχισμένη μητέρα ἄρχισε τότε νὰ παρηγορῇ ὅπως μποροῦσε τὸ γυιό της ποὺ τὸν ἐλάτρευε. Τὸν ἀγκάλιαζε, τὸν φιλοῦσε καὶ ἔκλαιγε μαζί του Ὁ γυιός της ἦταν ρωμαντικῆς φύσεως, καὶ προσπαθοῦσε νὰ κρύψῃ τὴν λύπη του χάριν τῆς μητέρας του. Αὐτὴ ὅμως καταλάβαινε καλὰ πῶς ἡ πληγὴ μέσα του δὲν γιατρευότανε ἔτσι εὔκολα.

Δυὸ μῆνες περάσανε. Ὁ Πέτρος ἦταν πάντοτε λυπημένος καὶ σιωπηλὸς μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ κρύψῃ τὸ πάθος του. Μιὰ μέρα ἡ μητέρα του τὸν τσάκωσε τὴ στιγμὴ πού ἔγραφε βιαστικὰ μερικὲς λέξεις καὶ τῆς διάβασε ἀπὸ πίσω του. Τὴν ἀποχαιρετοῦσε !... Ὁ Πέτρος ἅμα τὴν εἶδε ξέσχισε τὸ γράμμα αὐτό. Ἡμπτέρα του ὅμως ἄνοιξε βιαστικὰ τὸ συρτάρι τοῦ γραφείου του καὶ βρῆκε μέσα ἕνα πιστόλι.

Τὸν ἀγκάλιασε τότε μὲ λαχτάρα καὶ τοῦ εἶπε : Ὀρκίσου μου πὼς θὰ περιμένῃς ἀκόμη μιὰ μέρα κι' ἐγὼ θὰ σὲ σώσω...,

Ὁ γυιός της ἐδέχθη γιατὶ τὴν ἐλάτρευε καὶ τὴν ἐσέβετο...

Στὴν ἀπελπισμένη μητέρα ἦρθε τότε μιὰ τρομερὴ καὶ παράξενη ἰδέα καὶ κρεμάστηκε σ' αὐτὴν σὰν σὲ τελευταία ἐλπίδα. Χρειαζότανε ὅμως μεγάλο κουράγιο γιὰ τὴν ἐκτέλεσί της καὶ ἀνατρίχιαζε ἀπ' τὴν τρομάρα της ὅταν τὴν σκέπτονταν. Ἔπρεπε ὅμως νὰ σώσῃ τὸν Πέτρο της καὶ δὲν ὀπισθοχωροῦσε.

Σύναξε τότε ὅλη τὴν ἐνέργεια καὶ τὸ κουραγιο της γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴ τὴ μητρικὴ θυσία καὶ αὐταπάρνησι καὶ τριχλίζοντας πῆγε νὰ βρῇ τὸν γιατρό.

— Ἀδελφέ μου ! τοῦ εἶπε σφίγγοντας τὰ δόντια της καὶ κατάχλωμη. Ἔρχομαι νὰ σᾶς κάνω μιὰ σκληρὴ ὁμολογία... γιατὶ δὲν ἔχω πειὰ δικαίωμα νὰ θυσιάσω τὸν γυιό μου γιὰ τὸ συμφέρον καὶ τὴν ὑπόληψί μου...

Μόλις εἶπεν αὐτὰ τὰ λόγια ἄρχισε νὰ πνίγεται ἡ φωνή της.

— Τί συμβαίνει ; Τί ἔχετε;.. ρώτησεν ὁ γιατρός. Ποιὰ ἐκμυστήρευσις μπορεῖ νὰ σᾶς βασανίζει, σᾶς ποὺ εἴσθε ἡ πιὸ σεβαστὴ καὶ τιμία γυναίκα, ποὺ πάντοτε θαυμάζω τὴν ἀξιοπρέπειό σας καὶ τὴν τιμιότητά σας ;

— Καὶ ὅμως, εἶπε μὲ λύπη ἡ δύστυχη μητέρα : Κινδυνεύουν σήμερα ἡ ὑπόληψις καὶ τὸ σέβας ποὺ μοῦ παρέχετε καὶ κοκκινίζω ἀπὸ ντροπὴ γιὰ τὴν ὁμολογία ποὺ θὰ σᾶς κάνω γιατὶ θὰ καταντήσω περιφρονημένη στὰ μάτια σας !

— Δὲν μπορῶ νὰ πιστέψω τίποτα, γιατὶ ξέρω πὼς καμμιὰ κακὴ ὑποψία δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς κηλιδώσῃ...

— Ἔ ! λοιπόν ! πιστέψατέ με. Ὁ Πέτρος... ὁ Πέτρος... δὲν εἶνε γιὸς τοῦ μακαρίτου ἀντρός μου, δὲν εἶνε ἐξάδερφος τῆς Λουΐζας... Μὴ μὲ βασανίζετε περισσότερο, λυπηθῆτε με.. εἶχα ἕνα ἐραστή !... Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ μου... Βλέπετε λοιπὸν τώρα πῶς ἔχετε ὑποχρέωσι νὰ δώσετε τὴν κόρη σας στὸ γυιό μου, γιατί δὲν συγγενεύουν διόλου ;

Ὁ γιατρὸς ἔσκυψε τὸ κεφάλι του συντριμμένος· τὴν εἶχε πιστέψει. Τὶ μποροῦσε νὰ πῇ πειά ;

Ἡ δύστυχη μητέρα ἅμα εἶδε πῶς μ' αὐτὸ τὸ μεγάλο της ψέμμα, χάριν τῆς εὐτυχίας τοῦ γυιοῦ της, κατακουρελιάστηκε ἡ περιφάνεια ποὖχε σὰν τίμια γυναῖκα καὶ πιστὴ σύζυγος ποὺ ἦταν, πεθαίνοντας πλέον ἀπ' τὴν ντροπή της, μὴ μπορῶντας νὰ κρατηθῇ πειά, ἐξηντελισμένη καὶ εὐτυχισμένη γιατὶ ἔσωσε τὸ παιδί της, ἔπεσε λιγοθυμισμένη στὰ πόδια τοῦ γιατροῦ...

Ἡ μεγάλη θυσία εἶχε συντελεσθεῖ.

Εἶχεν ἐξευτελισθεῖ...

Ἀλλὰ εἶχε σώσει τὸ παιδί της...

Paul Ginisty

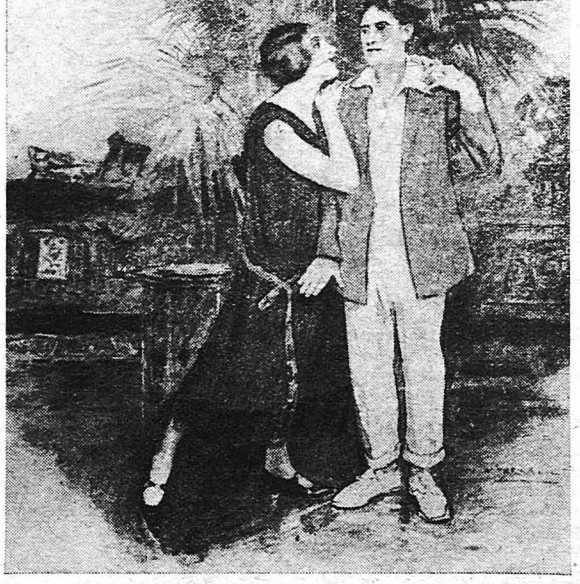

Τὸν ἀγκάλιασε τότε μὲ λαχτάρα.

Ο ΜΠΑΤΣΟΣ ΠΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΝΕΙ

Ὁ τραγικὸς ποιητὴς Πραντὸν εἶνε γνωστὸς μονάχα ἀπὸ τὴν κριτικὴ ἐπίθεση ποὺ τοῦ ἔκανε ὁ Μπουαλώ.

Κάποτε ποὺ θὰ παίζονταν στὸ θέατρο ἕνα ἔργο του γιὰ νὰ ντιληφθῇ καλλίτερα τὰ γοῦστα τοῦ κοινοῦ, πῆρε θέση μ' ἕνα φίλο του μαζὶ στὴν πλατεία τοῦ θεάτρου. Τὸ κοινὸ ἄρχισε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ νὰ σφυρίζῃ τὸ ἔργο. Ὁ Πραντὸν στενοχωρημένος στριφογύριζε στὴ θέση του. Τότε ὁ φίλος του τοῦ εἶπε :

— Ἄρχισε νὰ σφυρίζῃς κ' ἐσὺ γιὰ νὰ γλυτώσῃς τὸ γιουχάϊσμα.

Καὶ ὁ Πραντὸν σφύριζε πιὸ δαιμονισμένα ἀπ' ὅλους. Στὸ μπροστινὸ κάθισμα κάθουνταν ἕνας σωματοφύλαξ ποὺ παρακολουθοῦσε μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον τὸ ἔργο.

— Μὲ στενοχωρεῖτε, κύριε, μὲ τὶς σφυριξιές σας, γυρίζει καὶ λέει στὸν Πραντόν,καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ πάψετε.

— Καθόλου, λέει ὁ Πραντόν, θὰ ἐξακολουθήθω γιατὶ τὸ ἔργο εἶνε ἀποκρουστικό.

— Ἀποκρουστικό ; λέει ὁ σωματοφύλακας ἐξαγριωμένος. Ἐγὼ σᾶς λέω ὅτι εἶνε ἔξοχο καὶ ὅτι πρέπει ὁ συγγραφέας του νὰ ὑποστηριχτῇ. Μὰ τὸ κάτω - κάτω μὲ στενοχωρεῖτε καὶ... ὁρίστε.

Τοῦ τίναξε ἕνα γενναῖο μπάτσο.

—Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς φιλήσω, κύριε παρακάλεσε,ὁ Πραντόν τρίβοντας τὸ μάγουλό του.Εἴπατε ἔξοχο,ἔ ;Εἶμαι ὁ συγγραφέας του.